

Norra stadsdelen Katrineholms kommun

Masterplan 2018-12-19

Innehåll

Masterplan norra stadsdelen	3
Uppdrag.....	3
Varför och vad är en Masterplan?.....	3
Så här blev planen till.....	3
Historia	4
Sammanställning medborgardialog	5
Plan för utveckling	6
Bostäder	6
Verksamheter	6
Omvandlingsområden	7
Förskolor och Skolor.....	7
Grönytor och odling	8
Dagvatten	8
Parkering	9
Gång- och cykel	9
Kollektivtrafik.....	10
Stadsmiljö	10
Omsorg.....	10
Kultur och fritid	10
Vatten och avlopp, Renhållning.....	10
Karta 5. Kartan redovisar samlat de framtida planerna för den Norra stadsdelen.....	11

Masterplan norra stadsdelen

Uppdrag

Kommunstyrelsen gav i Övergripande plan med budget 2018-2020, fastställd av Kommunfullmäktige 2017-11-20, Samhällsbyggnadsförvaltningen ett särskilt uppdrag att i samråd med berörda nämnder ta fram en masterplan för den norra stadsdelen. I uppdraget ingår att ta ett helhetsgrepp kring planeringen när det gäller utveckling av stadsmiljön, bostadsbyggande, förskolor och skolor, omsorg, kultur- och fritidsliv, gång- och cykelvägar, belysning, parkeringshus, brandstation samt övrig infrastruktur.

Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen senast under fjärde kvartalet 2018.

Varför och vad är en Masterplan?

Denna masterplan har tagits fram för att samla förvaltningarnas pågående projekt och arbeten gällande den norra stadsdelen i Katrineholm. Detta skapar förutsättningar för kommunen att arbeta långsiktigt och mot en gemensam framtidsbild.

Planens ska ses som en vision och inriktning för den norra stadsdelen och förslaget är inte bindande för övrig planering.

Översiktsplan 2030 – del staden ligger till grund för arbetet med denna masterplan. Vilket innebär att även masterplan norr siktar mot år 2030.

Så här blev planen till

Samhällsbyggnadsförvaltningen har drivit arbetet med denna masterplan. Inledningsvis hölls en förvaltningsövergripande workshop (3 maj 2018) där även Sörmland vatten och räddningstjänsten deltog. På workshopen diskuterades kring vilka frågor som är viktiga idag och i framtiden.

Workshopen har sedan följts upp med regelbundna träffar i arbetsgruppen.

Den 12 juni 2018 träffade Samhällsbyggnadsförvaltningen representanter från Lasstorps koloniförening med anledning av denna plan.

Den 31 augusti 2018 genomfördes en medborgardialog under evenemanget ”Lyckliga gatorna” på norr. Syftet var att berätta om vad kommunen har för planer framöver samt att samla in medborgarnas syn på stadsdelen.

Den 19 december 2018 återrapporterades ärendet till kommunstyrelsen.

Projektledare

Sara Eresund, plansamordnare
Samhällsbyggnadsförvaltningen

Arbetsgrupp

Representanter från kommunens olika förvaltningar, Sörmland Vatten, Västra Sörmlands Räddningstjänst samt KFAB.

Historia

Västra stambanan mellan Stockholm och Göteborg invigdes 1862. En av stationerna på stambanan förlades till Stora Malms socken. Stationen fick sitt namn efter den närliggande gården Cathrineholm. År 1866 anslöts även järnvägssträckan Katrineholm – Norrköping då Östra stambanan invigdes. Katrineholm blev i samband med detta en viktig knutpunkt för järnvägen vilket låg till grund för stadens framväxt.

Den norra stadsdelen av Katrineholm var den första att bebyggas i staden. På marken låg tidigare bebyggelse som hörde till gårdarna Cathrineholm och Ericsberg. En stadsplan upprättades 1891, vars huvuddrag gäller än idag. På denna syns en relativt gles bebyggelse men där husen på tomterna i närheten av stationen är placerade nära gatan. De bredare gatorna planerades strålande ut från järnvägen med undantag för Storgatan och Kyrkogatan som lades parallellt. Dessa planterades så småningom med alléer för att ytterligare särskilja dem från de mindre gatorna.

Efter andra världskriget fanns det ett stort behov av bostäder. Kraftig inflyttning, lågt bostadbyggande och brist på arbetskraft gjorde att det var bostadsbrist från mitten av 1945 och under hela 1950-talet. Den första generalplanen påbörjades på 1940-talet och var klar 1950. År 1959 påbörjades en ”sanering” i Katrineholm av de centrala norra delarna. Äldre byggnader som inte ansågs tillgodose moderna krav på bostäder revs. Många av villorna som uppfördes under tidigt 1900-tal ersattes med moderna flerbostadshus i tre våningar.

Centralt i stadsdelen ligger järnvägsstationen och kyrkan. Idag omgärdas dessa byggnader av ganska storskalig bebyggelse, både äldre från förra sekelskiftet och modernare från 1950-talet. I områdets utkant består bebyggelsen av villor.

Stadsplanemönstret är av rutnätskaraktär och de raka gatorna erbjuder långa siktlinjer. Det

finns tre huvuddrag i bebyggelsen på Norr. Dels finns rester av den första villastaden som under efterkrigstiden till stor del har ersatts av storskalig, bebyggelse i form av trevånings hyreshus. Insprängda i denna bebyggelse finns även något äldre tvåvånings flerbostadshus.

Utmärkande för norr är också mängden villor i Jugend och nationalromantisk stil. Wengströmska villan och apotekare Kullbergs villa är exempel på det.

Det gamla vattentornet, ritat av Ivar Tengbom, utgör ett landmärke i staden.¹

Gamla vattentornet Foto: Nicklas Andersson

¹ Bebyggelsehistorisk områdesbeskrivning, Katrineholms stad, Sörmlands museum, rapport 2013:09 samt Fördjupad kulturmiljöanalys för kv Alen och Palmén, Sörmlands museum, rapport 2015:5

Sammanställning medborgardialog

Den 31 augusti 2018 genomförde kommunen en gatufest på norr inom projektet "Lyckliga gatorna". Samhällbyggnadsförvaltningen deltog på evenemanget. Vi samlade våra planer för norr, visualiseringsbordet, myshörna och en tv-skärm med frågor under ett tält i regnet.

Många intressanta och givande samtal fördes med boende i stadsdelen. På skärmen fick deltagarna svara på frågorna vad saknas på norr och vad är bäst med norr.

Av resultatet och samtalen kan vi utläsa att man saknar lekplatser, samlingspunkter, parker och rekreativsmöjligheter.

Vad saknar du på Norr idag?

Mentimeter

12

Vad är det bästa med Norr?

Mentimeter

8

Plan för utveckling

Bostäder

Nya områden för bostäder planeras i stadsdelens norra delar (nr 1). En detaljplan har påbörjats för områdena intill Bievägen, här planeras för cirka 300-400 bostäder i form av flerbostadshus, radhus och villor. Inom området ska även en ny låg- och mellanstadieskola planeras in. I detaljplanering av området ska även tomt för förskola ses över.

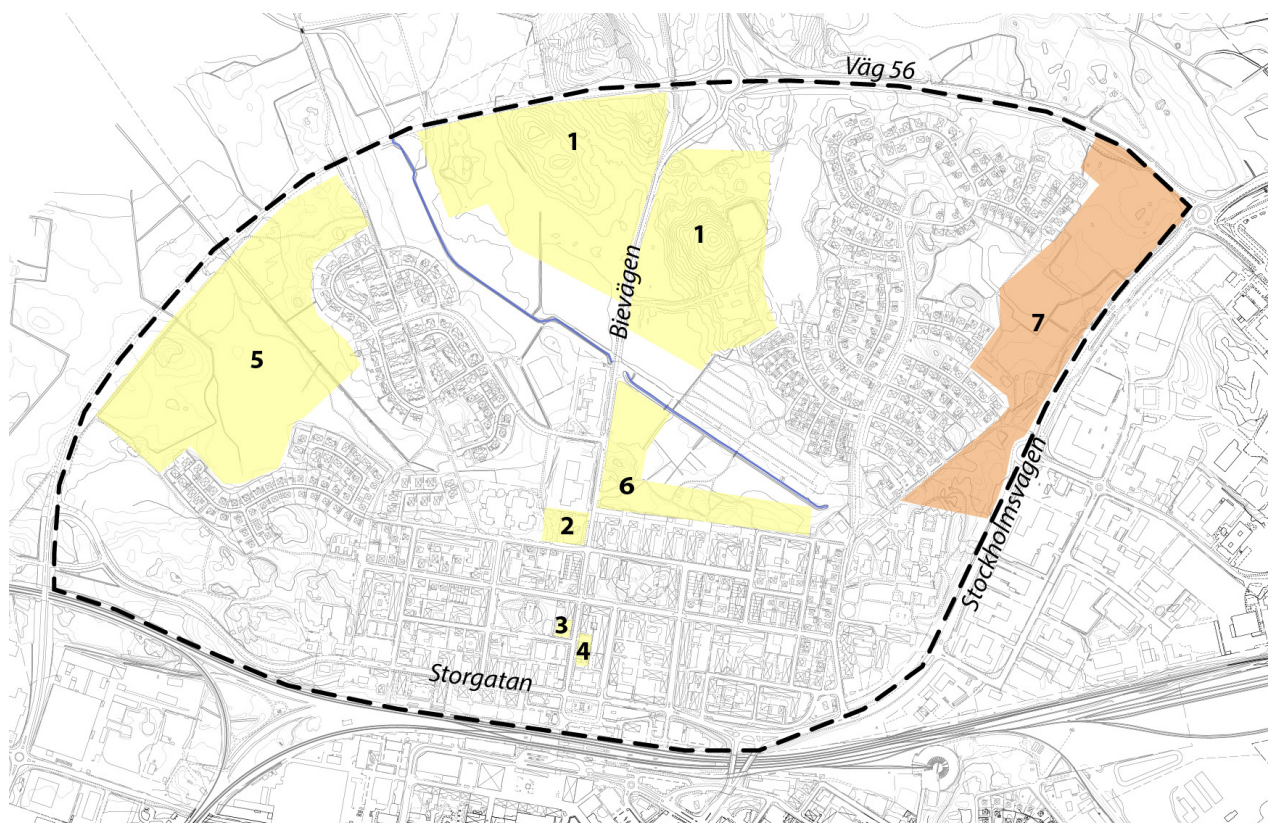
Förtätningsprojekt pågår även inom stadsdelen. På fyra tomter pågår planarbete eller byggnation av flerbostadshus. På kvarteret Guldregnet finns en antagen detaljplan som möjliggör en byggnation av ett flerbostadshus om cirka 50 lägenheter (nr 2). Inom kvarteret Palmen intill kyrkan pågår byggnation av ett flerbostadshus om cirka 25 lägenheter (nr 3). För kvarteret Alen finns en antagen detaljplan som möjliggör för en byggnation av ett flerbostadshus om cirka 40 lägenheter (nr 4).

Område 5 och 6 är utpekade för utveckling av bostäder i översiktsplanen för staden. För dessa områden pågår inget aktivt planarbete i dagsläget. I detaljplanering av områdena ska även tomt för förskola ses över.

Område 7 är utpekat i översiktsplanen som område för blandade bostäder och verksamheter. Bostäderna bör utgöras av flerbostadshus för att komplettera villabebyggelsen i Lasstorp i enlighet med översiktsplanens strategier. Verksamheterna placeras med fördel ut mot Stockholmsvägen och väg 56. Inget aktivt planarbete pågår för detta område.

Verksamheter

Vid planering av nya bostäder i stadsdelen ska möjligheter för serviceverksamheter ses över, till exempel närbutiker inom detaljhandeln, mötesplatser som restauranger och caféer med mera. I anslutning till parkområdet kan det finnas behov av caféer/restauranger i framtiden. Handel och mindre verksamheter kan med fördel lokaliseras till bottenplan i de kommande flerbostadshusen längs med Bievägen.

Karta 1. Kartan redovisar planerade bostäder och verksamheter i norra stadsdelen.

Omvandlingsområden

Förslag finns att kunna omvandla västra skolans byggnader söder om vägen till bostäder (nr 8). Möjligheten till det måste utredas närmare med tanke på närheten till järnvägen.

Det är oklart hur nuvarande Östra skolans lokaler ska användas i framtiden. Förslag i detta arbete har funnits om eventuellt bostäder eller ungdomsgård. (nr 9).

Med avseende på miljö, hälsa och säkerhet är målsättning i översiktsplanen för staden att de befintliga drivmedelstationerna i Katrineholm så långt som möjligt omlokaliseras till utkanterna av staden i närhet till större vägar. Därför pekats tomten (nr 10) som idag används för drivmedelstation ut för ändrad användning. Det finns i dagsläget inga planer för vad tomten ska användas till framöver.

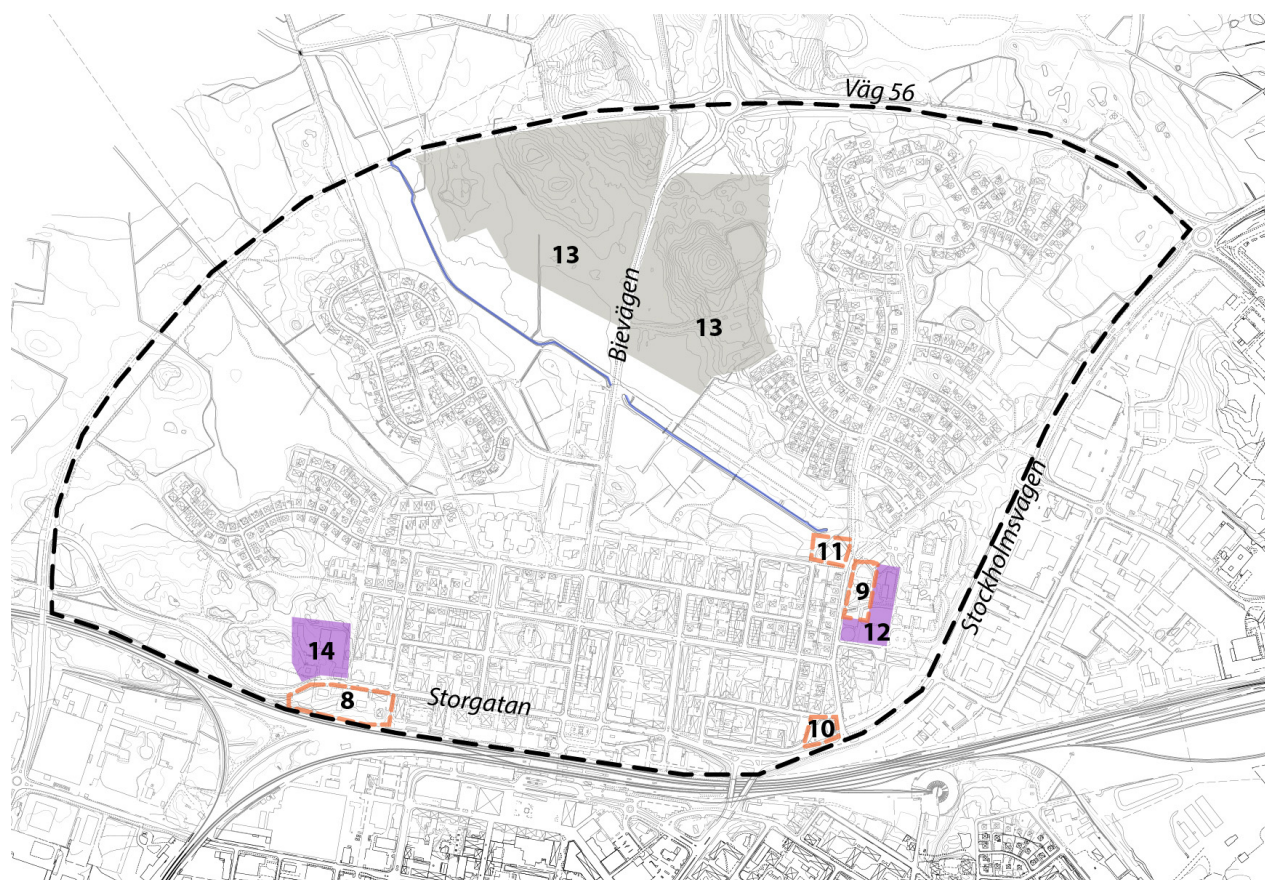
Om verksamheten på tomt nr 11 avvecklas framöver kan användningen av denna ses över.

Förskolor och Skolor

Förskolor och skolor ska ligga lättillgängligt med bra kommunikationer för främst gång- och cykeltrafik. En ny förskola planeras att byggas intill östra skolan (nr 12).

En ny skola F-6 för 600 elever planeras väster eller öster om Bievägen i samband med det planerade bostadsområdet (nr 13). Skolan ska till att börja med ersätta västra och östra skolan. Västra skolan kommer vara kvar för att kunna användas för förskoleverksamhet eller i framtiden även som skola vid behov (nr 14).

Möjligheten till ytterligare förskoletomter ska ses över i fortsatt planarbete inom område 1, 5 och 7. (se karta 1. Sida 6 i detta dokument)

Karta 2. Kartan redovisar tomter för omvandling samt nya förskolor och skolor.

Grönytor och odling

En ny vattenpark och rekreationsområde planeras längs med vattendraget (nuvarande Lasstorpsdiket) där dagvattnet kan utnyttjas som rekreation till parken. Parken ska kopplas ihop med natur/friluftsområdet nordväst om riksvägen. Parken ska vara till för alla åldrar och omfatta lek, lekplatser, motion, grillplatser, sport med mera.

Grönområden och skogar som inte markerats på kartan ska bevaras.

Idag ligger Lasstorps koloniområde inom utpekade grönområde. Diskussioner har först om att eventuellt flytta koloniområdet till ett bättre läge med bättre mark. Befintligt område ligger i grönområdets östra del. Två ytterligare ytor har föreslagits för omlokalisering om det skulle bli aktuellt.

Dagvatten

Idag avrinner Lasstorpsdiket mot sjön Näsnaren i nordväst. Sjön och dess omgivning är utpekade som Natura 2000 område. Näsnaren har idag en låg status och den får inte försämrats. Avrinningen mot sjön sker sakta då nivåskillnaden på diket och sjön är liten. Redan idag kan vattensamlingar uppstå längs diket.

Vid utveckling av föreslagna bostadsområden kommer dagvattenflödet att öka då hårdgjorda ytor skapas. Dagvatten behöver då tas omhand och detta ska ske lokalt med fördröjning och infiltration. Längs med vattendraget (Lasstorpsdiket) ska dagvattenlösningar skapas, på kartan föreslås ett antal dagvattendammar. Dagvattnet kan med fördel användas i rekreationssyfte i det nya parkstråket och området längs diket kan utvecklas för rekreation. Dagvattenhantering och lösningar ska utredas vidare i arbetet med detaljplaner för området.

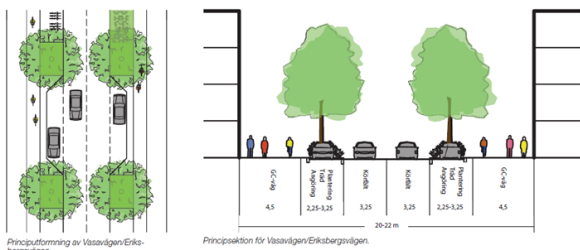
Karta 3. Kartan redovisar tänkt rekreationsområde med dammar och koloniområde.

Trafik

För att öka tillgängligheten till de nya bostadsområdena samt till det befintliga området Lasstorp föreslås en ny infartsväg från Stockholmsvägen. Infarter till de planerade bostadsområdena har markerats på karta, lägen och antal ska utredas vidare i kommande arbete med detaljplanerna.

Bievägen ska gestaltas och byggas om till stadsgata. Vägen kommer att vara primär uttryckningsväg för räddningsfordon när den nya brandstationen är tagen i bruk, det ställer stora krav på projekteringen av vägen som stadsgata. Utformningen bör följa gestaltungsprincipen för Vasavägen, fortsatt arbete med utformningen ska ske i samråd med räddningstjänsten.

Principskiss från gestaltungsprogram för stråket.

Parkering

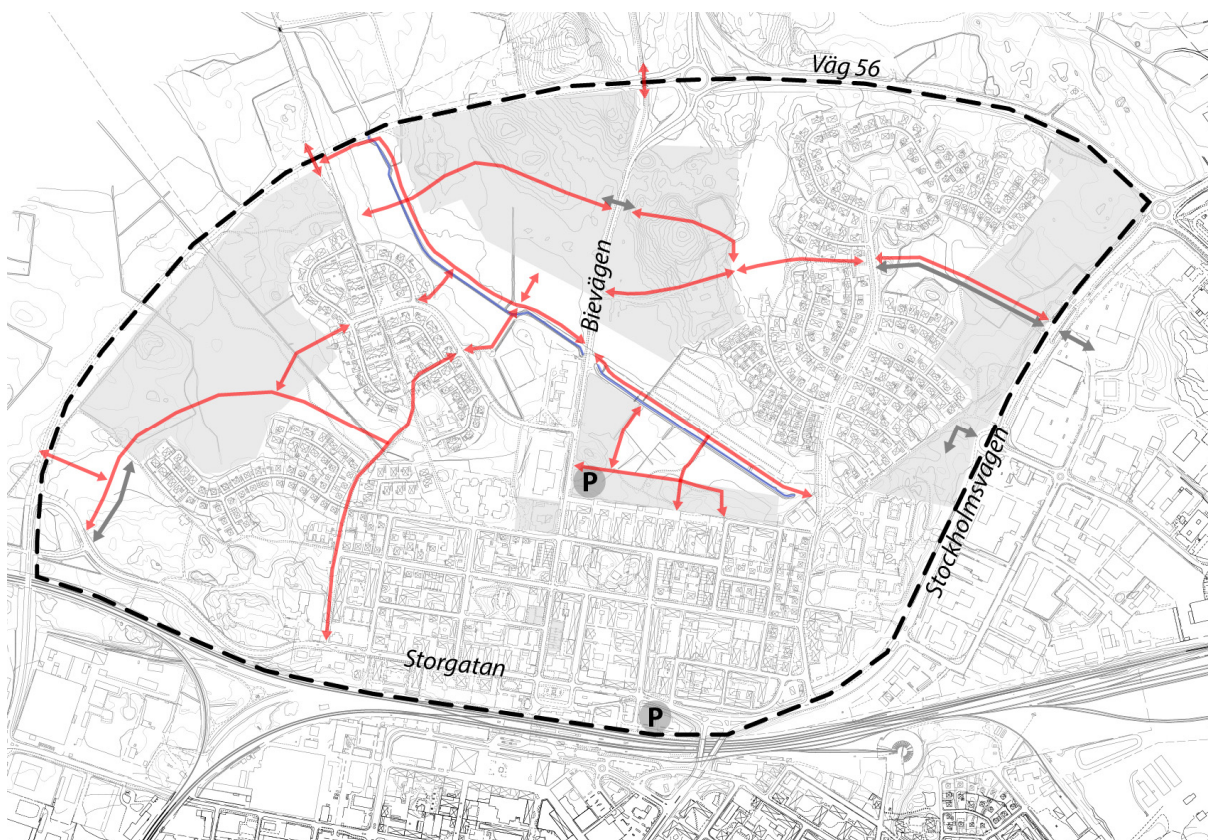
Parkering kring stationen ska utvecklas enligt kommunens parkeringsstrategi. Ett parkeringshus planeras att uppföras intill stationen norr om järnvägen. Tanken är att avlasta övriga parkeringar i staden och underlätta för pendlare att parkera nära resecentrum.

En tillfällig parkering har skapats vid Bievägen för att hantera bilar under ombyggnationer i stadsdelen.

I övrigt utvecklas parkeringar längs med gator och inom de nya områdena.

Gång- och cykel

Gång och cykel ska planeras med ett stråktänk. Det är viktigt med ett gent och tillgängligt nät för gående och cyklister till olika målpunkter i stadsdelen, målpunkter kan vara: förskola, skola, järnvägsstationen med mera.

Karta 4. Kartan redovisar föreslagna gång- och cykelstråk (röd) och nya trafikkopplingar (grå) samt parkeringar.

Kollektivtrafik

Inför framtida utbyggnad av stadsdelen norrut bör lokalbussen få en ny sträckning för att öka tillgängligheten i befintliga området Lasstorp samt de planerade bostadsområdena. Öppnas en ny infart från Stockholmsvägen kan busslinjen nyttja den vägen, detta behöver utredas vidare i kommande planarbete.

Karta 4. Dagens sträckning av stadslinjen (blå).

Stadsmiljö

För att skapa en attraktiv stadsmiljö samt ta omhand dagvatten kan träd i skelettjord planteras längs de större gatorna på norr. Till exempel Vallavägen och Stensättersgatan.

Belysning

Belysningen behöver förbättras på befintliga gator. Belysningen ska prioriteras på gång- och cykelstråk. Ett arbete med att diskutera förbättring av belysningen på privata innergårdar kan bli aktuellt då många promenadstråk går genom gårdarna.

Ljussättning blir även en viktig fråga i det fortsatta arbetet med vattenparken.

Omsorg

Behovet av fler platser för äldreomsorg behöver tillgodoses. Möjlighet finns att bygga ut Lovåsgården och Norrgläntan och plats för det markeras ut i planen.

Inom några års tid finns behov av en tomt eller lägenheter i bostadshus för LSS boende.

Kultur och fritid

Ett arbete pågår inom kommunen som kallas "lyckliga gatorna" vilket handlar om att få barn och ungdomar att aktivera sig på fritiden. Målet med Lyckliga gatorna är att skapa en meningsfull fritid samt stolthet, engagemang, ökad trygghet och delaktighet i bostadsområdena. Verksamheten är idag lokaliserad till Västra- och Östra skolans lokaler. När den nya skolan öppnas bör det finnas utrymme även fortsättningsvis för den typen av verksamhet. I andra hand kan den typen av verksamhet lokaliseras till Östra skolans lokaler när den läggs ner.

Det är viktigt att fritidsaktiviteter finns både ute och inne. I den nya parken kan plats för olika åldras behov av aktivitet planeras.

Motionsspåret ska vara kvar men kan komma att få en ny sträckning när området bebyggs och en ny park anläggs.

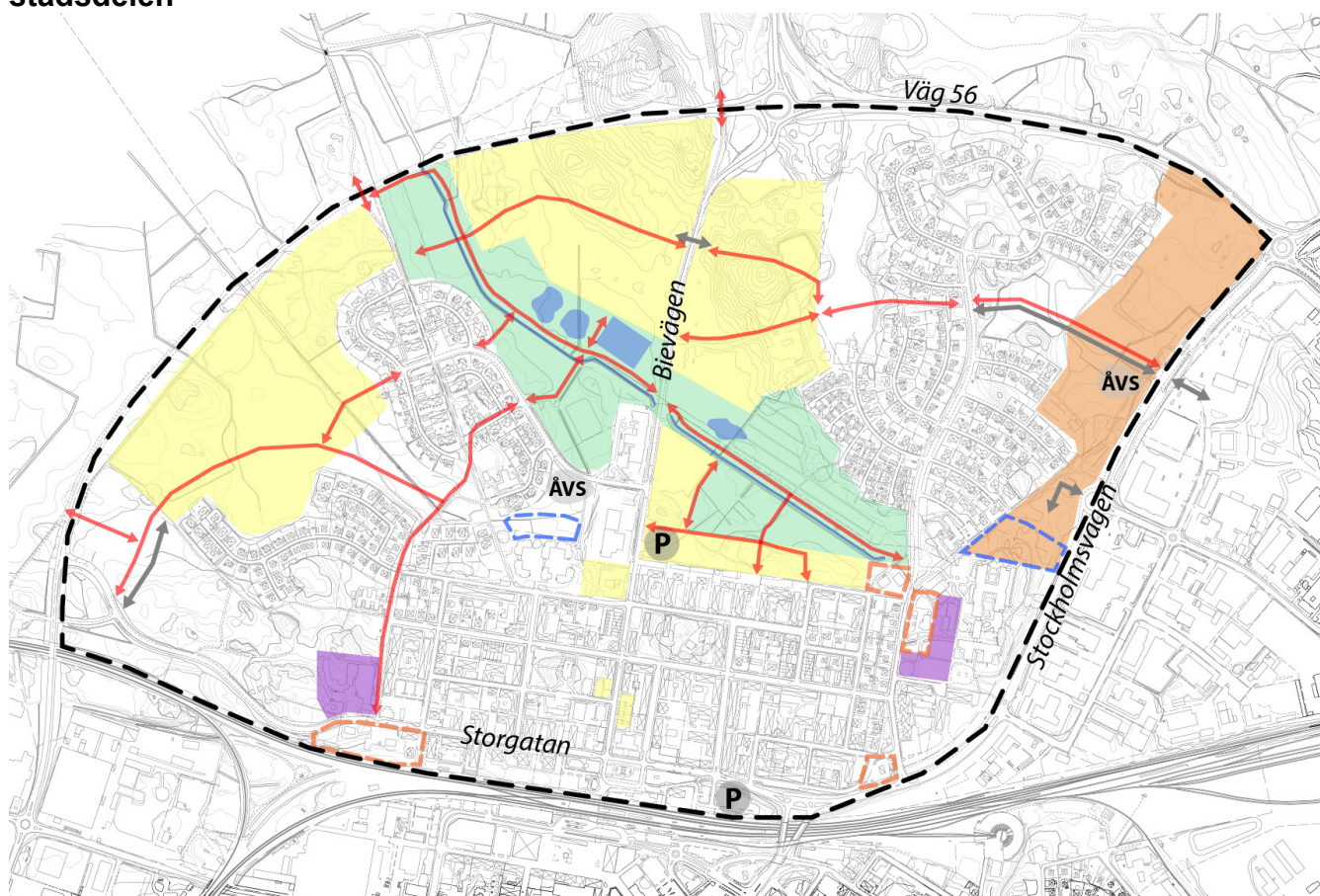
I det fortsatta arbetet med "Vattenpark" norr bör placering av offentlig konst övervägas inom området.

Vatten och avlopp, Renhållning

Kapaciteten gällande avloppsledningarna är idag inte tillräcklig för den utveckling av bostäder som föreslås. Sörmland vatten arbetar med att ta fram hur det ska kunna tas omhand framöver.

Två nya platser för återvinningsstation föreslås i planen. Det kan även finnas ytterligare behov inom de nya utbyggnadsområdena.

Karta 5. Kartan redovisar samlat de framtida planerna för den Norra stadsdelen

TECKENFÖRKLARING

	Planområde Masterplan norr		Utbyggnad för äldreomsorg
	Bostäder inkl skola och förskola		Tomt för koloniområde
	Förskola		Tomt för ändrad användning
	Bostäder och verksamheter		Gång- och cykelkopplingar
	Park/Rekreatiomsområde		Infart biltrafik
	Dagvattendamm	P	Parkering
		ÅVS	Återvinningsstation

Katrineholms kommun

besöksadress Stadshuset Gröna Kulle, Fredsgatan 38
postadress Katrineholms kommun, 641 80 Katrineholm,
telefon Kommunens växel 0150-570 00 (vardagar 8–17)
e-post kommunen@katrineholm.se
webbplats www.katrineholm.se